

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie, Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021 și a sentinței Judecătorei Chișinău /sediul Buiucani/ din 22 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Slobodeniuc David XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.03.2020 – 22.01.2021 (prima instanță);
2. 12.02.2021 – 30.06.2021 (instanța de apel);
3. 29.09.2021 – 26.01.2022 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău /sediul Buiucani/ din 22 ianuarie 2021, Slobodeniuc David a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d); 27, 186 alin. (2) lit. c); 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că,

1.1.1 Slobodeniuc David, la 25.01.2020, aproximativ pe la orele 14.30 min., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a pătruns în port bagajul automobilului de model „Mercedes Vito”, cu n/î XXXXX, care se afla parcat pe str. Putnei 9, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras un aparat de sudat de model „WS-200P 200A 230 V”, la prețul de 5 400 lei, un polizor unghiular de model „Makita” la prețul de 2 200 lei și două pachete cu electrozi de sudat la prețul de 400 lei, care-i aparțineau lui Livadari Gheorghe. Astfel, prin acțiunile sale cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 8 000 lei.

Astfel, acțiunile lui Slobodeniuc David au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal: „*Furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, acțiuni săvârșite prin pătrundere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

1.1.2 Tot el, la 27.01.2020, aproximativ la ora 12:00, Slobodeniuc David, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin ușa din spate în microbusul de model „Mercedes Sprinter”, cu n/î XXXXX, care era parcat pe str. Alecu Russo 15, mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns două lăzi în care se aflau mai multe produse alimentare și anume: salam „lancemeat” - 3,923 kg, în valoare de 240,77 lei, crenvuști de vită 3,656 kg, în valoare de 226,37 lei, toba populară - 4,516 kg, în valoare de 225,95 lei, nucă de porc - 1,853 kg, în valoare de 166,87 lei, salam servelat pastor - 8,165 kg, în valoare de 691,98 lei, parizer „Doctorscaia” - 11,802 kg, în valoare de 677,53 lei, adică produse alimentare în valoare totală de 2231,32 lei, care aparțin SRL „Cardiax-Plus”, cu care a încercat să părăsească locul comiterii infracțiunii, însă a fost văzut de către șoferul-expeditor al microbusului Condrea Denis, care a fugit din urma lui Slobodeniuc David și l-a reținut nu departe de locul comiterii infracțiunii, din care motiv independent de voința făptuitorului, acțiunile acestuia nu și-au produs efectul.

Astfel, acțiunile lui Slobodeniuc David au fost încadrate în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c) Cod penal: „*Tentativă de furt, adică tentativa de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, acțiuni săvârșite prin pătrundere*”.

1.1.3 Tot el, la 21 martie 2020 în intervalul de timp cuprins între orele 23:40 - 23:55, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a sărit gardul casei XXXXX unde a pătruns în debaraua de la verandă și a sustras un aparat de spălat sub presiune de model Karcher pe care l-a aruncat peste gardul casei și l-a însușit, deplasându-se într-o direcție necunoscută. În urma acțiunilor intenționate infracționale ale lui Slobodeniuc David părții vătămate Ulinici Mariana i-a cauzat fost un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 7 000 lei.

Astfel, acțiunile lui Slobodeniuc David au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal: „*Furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, acțiuni săvârșite prin pătrundere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

2. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apel de către avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat, invocând că cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, fiind pornit dosar de căutare, instanța motivându-și sentința în baza declarațiilor părților vătămate; probatoriul administrat la materialele cauzei este insuficient pentru atragerea inculpatului la răspundere penală; în episodul 3, din data de 21.03.2020, bunul pretins a fi sustras de Slobodeniuc David a fost ridicat de la o altă persoană, iar la dosar nu există nici o probă care l-ar incrimina pe inculpat, părțile vătămate n-au formulat acțiune civilă în cadrul procesului penal, din motiv că prejudiciul le-a fost recuperat și, prin urmare, n-au fost înaintate pretenții față de Slobodeniuc David, ca persoană care ar fi comis infracțiunea.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, s-a respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Slobodeniuc David a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În continuare, instanța de apel analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, cu declarațiile martorilor și parțial cu depozițiile inculpatului, din care instanța de apel a stabilit indubitabil că Slobodeniuc David, a comis infracțiunile încriminate, subsecvent, instanța de apel a considerat că argumentele apărării în partea în care a invocat că inculpatul urmează a fi achitat de la comiterea infracțiunii nu pot fi reținute ca întemeiate.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei și a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat, invocând argumente identice cu cele indicate în apelul său(pct. 2 din prezenta decizie), și suplimentar:

- decizia instanței de apel nu a recepționat-o, a scris recursul în baza informației prezentate pe situl instanta.justice.md.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că recursul este declarat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, a fost pronunțat la 30 iunie 2021 în prezența avocatului inculpatului Lupan Vadim, fapt confirmat prin procesul – verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 171 – 172verso, v. III), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei integrale – 30.07.2021, modul și termenul de atac a deciziei.

Decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021 a fost pronunțată la 07 iulie 2021, conform mențiunii din dispozitivul deciziei motivate (v. III, f.d. 184) și a informației de pe site-ul „cac.instante.justice.md”.

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțată integral la 07 iulie 2021, curge de la 08 iulie 2021 și a expirat la 08 august 2021, chiar luând în vedere mențiunea din procesul – verbal al ședinței din instanța de apel (v. III, f.d. 172 verso) că decizia motivată se va pronunța pe 30.07.2021, termenul de atac cu recurs ordinar a expirat la 02.09.2021.

În acest context, Colegiul penal reține că, avocatul Lupan Vadim, a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel conform ștampilei de pe recurs pe data de 16 septembrie 2021 (f.d. 198, v. III), adică cu mult peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege.

Referitor la argumentul avocatului precum că decizia nu a recepționat-o și a întocmit recursul în baza informației prezentate pe situl instante.justice.md, Colegiul penal menționează că, conform informației pe site-ul cac.instante.justice.md, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07.07.2021 și publicată pe site la data de 08 iulie 2021, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, astfel, Colegiul penal

conchide că avocatul a știut despre faptul că decizia motivată urmează a fi pronunțată, fapt menționat în procesul – verbal al ședinței de judecată din 30 iunie 2021 unde a fost prezent(f.d. 171 – 172verso, v. III), a obținut informații despre decizie de pe site-ul instanțelor de judecată, însă nu a respectat prevederile art. 422 Cod de procedură penală și a depus recursul peste termen, or, avocatul urma să se intereseze despre pronunțarea deciziei motivate, din moment ce avocatul era prezent în ședința de judecată a instanței de apel când a fost pronunțat dispozitivul.

Mai mult, Colegiul penal subliniază că, termenul de atac începe a curge de la data pronunțării integrale a deciziei și nu de la momentul recepționării pentru avocat, avocatul inculpatului fiind înștiințat despre data pronunțării deciziei integrale, nu s-a prezentat în ședință, astfel, asumându-și responsabilitate pentru realizarea dreptului de atac asupra deciziei nominalizate, or apărătorul inculpatului urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care putea să nu fie de acord, cunoscând soluția din dispozitiv.

Se reține că prin întârziere motivată se înțelege, de regulă, un caz fortuit, un caz de forță majoră, etc., astfel încât situația invocată de recurent să reprezinte în mod efectiv un motiv temeinic de împiedicare a declarării recursului în termenul legal.

Prin urmare, se constată că întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate, fiind depus cu mult după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării deciziei și, în atare situație, nu există motive întemeiate pentru repunerea în termen a recursului pentru a fi examinat în fond, situație juridică ce determină inadmisibilitatea recursului ordinar propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Concomitent și jurisprudența CtEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova din 26.06.2012).

Colegiul penal mai invocă că conform jurisprudenței CEDO, hotărârea Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008 se atestă, că dacă termenul pentru introducerea unei căi de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că **admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.**

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va declara inadmisibil, fiind tardiv.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat la 16 septembrie 2021, de către avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen, nefiind astfel încălcate exigențele art. 6 din CEDO, (cauza Kattan vs România din 21.01.2014).

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Slobodeniuc David XXXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 ianuarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie